

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse
Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 57 64 3134

fmvlpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

BREKKE GARD Siver Wangen
Postboks 54
5742 FLÅM

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/3400-0 432.2

Dykker ref.

Dato 17.03.2021

Dispensasjon - Nærøyfjorden landskapsvernombåde - Brekkefossen - Hildagroi - traktorløype - Brekke gard

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28 - 29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærmere opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Trygve Skjerdal
Nærøyfjorden verneområdestyre

Jorunn Vallestad
Verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland
Aurland kommune

Arkivsaksnr: 2021/3400-0

Sakshandsamar: Jorunn Vallestad

Dato: 02.03.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	21/21	15.03.2021

Saksframlegg - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Brekkefossen - Hildagroi - traktorløype - Brekke gard

Innstilling frå forvaltar

Brekke gard v/ Siver Wangen får løyve til tilrettelegging av ei enkel traktorløype mellom Brekkefossen og Hildagroi, sør for Brekkefossen for bruk ved uttak av ved og i samband med beite. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde § 3, punkt 1.3 d), og gjeld med følgjande vilkår:

- Rydding og sletting av terrenget skal avgrensast til det som er naudsynt for å komme fram med ein traktor.
- Traktorløypa skal leggast som vist på kartet, slik at den er minst mogleg synleg i terrenget og i god avstand frå turstien til Brekkefossen.
- Det skal ikkje tilførast masse for å jamne ut løypa.
- Det skal berre køyrast på traktorløypa i samband med uttak av ved og rydding av beite. Traktorløypa skal ikkje brukast til persontransport.
- Køring på løypa for hogst og uttak av ved skal som hovudregel skje på vinterføre.
- Traktorløypa kan nyttast inntil 4 år til rydding av beite, uttak av ved og liknande, deretter skal løypa få gro att naturleg.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 15.03.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Nærøyfjorden verneområdestyre

Vedtak

Brekke gard v/ Siver Wangen får løyve til tilrettelegging av ei enkel traktorløype mellom Brekkefossen og Hildagroi, sør for Brekkefossen for bruk ved uttak av ved og i samband med beite. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde § 3, punkt 1.3 d), og gjeld med følgjande vilkår:

- Rydding og sletting av terrenget skal avgrensast til det som er naudsynt for å komme fram med ein traktor.
- Traktorløypa skal leggast som vist på kartet, slik at den er minst mogleg synleg i terrenget og i god avstand frå turstien til Brekkefossen.
- Det skal ikkje tilførast masse for å jamne ut løypa.
- Det skal berre køyrast på traktorløypa i samband med uttak av ved og rydding av beite. Traktorløypa skal ikkje brukast til persontransport.
- Køyring på løypa for hogst og uttak av ved skal som hovudregel skje på vinterføre.
- Traktorløypa kan nyttast inntil 4 år til rydding av beite, uttak av ved og liknande, deretter skal løypa få gro att naturleg.

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad frå Guttorm Brekke, datert 22.02.2021

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift for Nærøyfjorden landskapsvernområde av 08.11.2002
- Forvaltningsplan for Vestnorsk fjordlandskap delområde Nærøyfjorden, rapport nr. 1 - 2008
- Naturmangfaldlova av 19. juni 2009

Guttorm Brekke søker på vegne av Brekke Gard v/ Siver Wangen om å rydde ein trasè i verneområdet mellom Brekkefossen og Hildagroi, og sidan nytte trasèen til landbruksføremål som veduttak og beiterydding.

Nærøyfjorden verneområdestyre

Figur 1. Den blå streken viser omtentleg plassering av traktorløypa

Utklipp frå søknaden:

«Det me ber om er ikkje å laga nokon skogsveg, men berre å rydda vekk nokre steinar, grava opp røter og sletta terrenget slik at me kan koma fram med motorisert reiskap som traktor. Det har vist seg tidlegare at slike minimale inngrep veks fort til att, og er knapt synlege.

Det er fleire gode grunnar til at me ber om at denne søknaden vert positivt handsama.

- 1) Tilkomst for å hogga og henta ut ved i området.
- 2) For å opna opp og forbetra det attvoksne beite.
- 3) For å laga ny sti for husdyra på Brekke.

Då starten av stølsvegen vart omgjort til ei lang trapp for turistar, må dyra førast gjennom fleire grindar for å koma opp eller ned. Me har hatt fleire hendingar der sau og lam går på kvar si side av gjerde og skrik, eller har sett seg fast. Ved å laga ein ny trasè syd for desse trappene, har me von om at me kan trena dyra til å bruка denne nye trasèen. Når det gjeld hogst og uttak av ved seinare år, vil det helst føregå om vinteren.»

Lovgrunnlaget

Formålet i Nærøyfjorden landskapsvernombordet er definert i verneforskrifta § 2: «Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernombordet er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit mangfold av planteliv og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruks-drift, utgjer ein vesentleg del av landskapets karakter».

Området er verna mot alle inngrep eller tiltak som kan endre eller verke inn på landskapets art eller karakter. I følgje § 3, punkt 1.3 d), kan forvalningsstyresmakta gje løyve til «Tilrettelegging av enkle traktorløyper for uttak av trevirke og i beitebruksammenheng».

I forvalningsplanen er dette nærmere forklart slik: «I verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernombord er det opning for at det etter søknad skal kunne gjevast løyve til å etablere enkle traktorløyper som vert nytta i samband med uttak av ved. Traktorløypene er ikkje definert som veg. Dei skal ikkje vere permanente eller til regelmessig bruk, og ikkje utvikle seg til (traktor-)veg.» «Ei traktorløype er eit tiltak som ikkje krev anleggsarbeid, slik at det kan skiljast frå det som vert definert som klasse landbruksveg (jfr. forskrift om veger for landbruksføremål av 01.10.97.). Traktorløypene skal vidare vere til mellombels bruk. Dvs. et dei skal kunne nyttast ein eller nokre sesongar i samband med uttak av t.d. ved til stølsdrift eller rydding av beitemark. Etter avslutta arbeid skal løypene få gro att. Omfanget av køyring på den einskilde traktorløypa skal fastsettast i løyvet.»

Etter naturmangfaldlova (nml.) § 7 skal prinsippa i §§ 8 – 12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Å ta vare på kulturlandskapet skapt gjennom aktiv landbruksdrift er eit viktig verneføremål i Nærøyfjorden landskapsvernombord. Det vil derfor vere positivt med tiltak som gjere det enklare å få rydda beite og ta ut ved. Det er her ikkje søkt om å bygge ein traktorveg, men eit mindre inngrep i form av å slette til terrenget ved å flytte steinar og rydde trestammar og røter slik at det er mogleg å komme fram med ein traktor. Dette passar godt til definisjonen av ei traktorløype i forvalningsplanen, noko forvalningsstyresmakta kan gje løyve til etter verneforskrifta.

Traktorløypa er planlagt i ei lisiide med lauvskog og beiteareal. Det er ikkje registrert trua artar eller naturtypar i området som er sannsynleg at vil ta skade av traktorløypa (naturbase 02.03.2021). Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 er vurdert som godt nok for å vurdera denne saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor ikkje vektlagt i saka.

Under tilrettelegging av traktorløypa og ved seinare aktiv bruk vil det kunne bli ein del stygge køyrespor i terrenget. Det er derfor viktig at køyring så langt praktisk mogleg blir lagt til vintersesongen og elles til tørre periodar. Djupe spor og andre godt synlege inngrep i terrenget bør jamnast til/reverserast så godt det let seg gjere. Ved avslutta bruk er det forventa at inngrepa vil gro igjen i løpet av nokre få år.

Køyring vil også føre med seg ein del støy, og det er viktig at traktorløypa blir lagt slik at den er lite forstyrrende for folk som går på tur på Brekkestien. Dette er ein mykje brukt tursti, som i besøksstrategien er valt ut som ein tursti som skal vere tilrettelagt for større folkemengder. Slik som traktorløypa er teikna inn no er den så langt frå denne stien at dette truleg ikkje vil bli noko problem.

Totalt sett vil traktorløypa vere eit midlertidig inngrep som vil vere relativt lite synleg i landskapet. Så lenge den blir plassert i god avstand til turstien, blir den samla belastninga av

Nærøyfjorden verneområdestyre

---

tiltaket vurdert til å vere på eit akseptabelt nivå, jf. nml. § 10. Det er så vidt forvaltar kjenner til første gong det blir søkt om ei slik traktorløype etter verneforskrifta, og det er ingen grunn til å tru at eit løyve vil føre til mange nye søknadar.

Det er positivt at arealet blir brukt til landbruksdrift, og ei slik enkel traktorløype blir vurdert å vere ein god måte å legge til rette for utbetring av beitearealet og uttak av ved frå området, jf. nml. § 12. At løypa kan lette grunneigar sin buføring av sau til og frå sauebeite i fjellet, er også ein positiv effekt. Tiltaket vil lite truleg føre til miljøforringing og nml. § 11 er difor ikkje vurdert i denne saka.

Etter ei samla vurdering etter naturmangfaldlova §§ 8-12, og med dei vilkåra som blir gitt i løyvet, meiner forvaltar tiltaket ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig, og at det vil vere positivt for å ta vare på verneføremålet.